

neumno rogovilenje, čeprav ima dva pomagača: krojača Volauška in železničarja Sterka. Pomaga mu tudi naša mežnarska sirota; ta naj bi raje skrbel za svoje otroke, kakor se sliši, ne pa cele noči po gostilnah hujskati, da se ga mora skozi vrata metati. Žnidarček Volaušek ima tudi že vse gostilne prepovedane, ker je preveč nadležen kot podrepna muha. Ali odločno povemo, da se ne pustimo od nikogar zavleči v nesrečno prvaško politiko ter da ostanemo pošteno naprednjaki. Sicer pa smo dobili novega g. kaplana in upamo, da nam bode vreden duhoven, za kar mu bode šla vsa naša hvala.

Farani.

Iz Neuhausa (Dobrna). Dragi nam „Štajerc“, sprejmi tudi iz Dobrne par vrstic, da izvedo naprednjaki, kako se v naši občini godi. Žalibog, da delajo tudi pri nas tisti največji nemir, kateri bi morali pokoj in ljubezen povpeševati. Dokler je živel pri nas pokojni dekan Gajšek, bilo je vse drugače! Ali pred 6. leti je prišel iz Nove Cerkve mladi Kukovič. Nekaj časa je še vse dobro, kajti tudi ta gospod nas je učil ljubezni in mira. Ali odkar se je priklatil od bogve kje dolgosuknež Schreiner k nam, so postale razmere nezno. Ko bi tega črnuha ne bilo, ostal bi tudi g. Kukovič vse drugačen! Ali zdaj se je župnik vsedel na Schreinerjeve limanice. Mi vaščani pa smo miroljubnega značaja. Ali končno se nam tudi hujskanje ostudi in ako ne bode ponehalo suho kaplanče s svojim nastopanjem, skrtčali mu bomo odločno dolgo suknjo. Toliko za danes. Naši somišljeniki širom domovine pa naj živijo!

Nevstrašeni naprednjaki.

Sv. Tomaž pri Ormužu. Dragi „Štajerc“, ne misli, da bi se tvoji bralci pri sv. Tomažu pogreznila že na dnu tretjega pekla, ker ti tako dolgo nismo ničesar poročali. Ne marajo za nas v peklu. Kakor si pisal v svoji prilogi „Sedem let boja“ ti bomo tudi jaz nekaj o tem boju narisal, ne misli pa, da bi bil v tej hudi vojski jaz za feldmaršala. Za takega vojskovodja že more biti izšolan gospodek, ki brusi svoje hlače po bogoslovskih klopeh. V začetku tvojega izhajanja, ljubi „Štajerc“, si imel veliko število naročnikov pri nas, ker smo sprevledli, da pišeš čisto resnico in hočeš pomagati ubogemu, zastrašenemu in zaslepljenemu kmetškemu ljudstvu. Nisi dehanť Caf je imel na svoj mlin dobro vodo napeljavano, da se je dalo pri vsaki suši prav fino mleti. Ko pa se je narodil v Ptuj kmetški list „Štajerc“, je prišel z močno motiko ta „Štajerc“ pogledat, kake jeze ima Caf pri svojem mlinu. Ko je zagledal ta kunštni mlin in njegovo naredbo, se mu je vbojo ljudstvo v srce smililo. Vzel je motiko, ter na večih krajih te močne jeze posekal, da je voda iztekala in potem se ni dalo več tako fletno mleti. Caf je postal hud in žalosten. Začela se je vojska. Od tedna do tedna se je znižalo število naročnikov „Štajerca“. Ali kako se je delalo! Bil sem nekoč pri Cafu pri spovedi. Ko sem mu na vprašanje odgovoril, da sem naroden na „Štajerca“, to sem jaz vraga naredil, postalo mi je vroče kakor bi sedel v Varaždinskih toplicah. Ko sem se mu mogel zapridušiti, da ne bom več naročnik „Štajerca“ in ga ne več bral, sva si postala zopet dobra in dobil sem sv. odvzelo. Gredoč domu pa nisem znal, kaj da sem, mož ali baba ali kateri izmed naju je nor. Pozneje sem imel večkrat priliko poslušati, ko so se spominjali drugi ljudje o „Štajercu“, kako resnico piše, kako podučuje nevedno ljudstvo in hoče vbojim kmetom pomagati. Grivalo me je, da sem kaj takega pri spovedi storil, ali svojo obljubo sem držal, od tega časa ko mi je poznej en spovednik rimsko-katoliške vere povedal (ko sem bil na tujem precej daleč od sv. Tomaža) da to ni noben greh, ako imaš „Štajerca“ in ga prebiraš. Rekel je, potem takem bi bili mi duhovniki prej v peklu ko vi ker mi smo bliže pošte in ga prej čitamo. Oho, Caf, takšni gospod bodite tudi vi. Pustite napredne časnike, ne bodite nam fošni, ako si nabiramo izobrazbe, kajti mi nismo brusili hlač po visokih šolskih klopeh kakor vi, dobro bi pa bilo za nas in naše otroke, ako se kaj iz naprednih časnikov naučimo. Teško mi je pri srcu, ako moram tako visokošolanega gospoda podučevati. Bodite gosp. Caf radodarni do naših revežev, podpirajte jih in ljubi Bog

Vam bode stoterno povrnil. Učite nas Kristusove nauke, božje zapovedi in življenje svetnikov, pustite pa časnikarsko delo pri miru. Kako veselo bo za nas in Vas ako se ravnate po tem mojem načrtu. Vem gotovo, da vi z veseljem prebirate nemški časnik, ki izhaja na Dunaju „Kikiriki“. Mi pa si ga ne moremo naročiti ker nimamo toliko denarja ko vi, pa moremo biti zadovoljni z „Štajercem“ ki je po ceni, pa zapeje tudi velikokrat „kikiriki“. Stari možak.

Šmarje pri Jelšah. Pri nas je mnogo „Štajerc“ naračnikov, pa tudi veliko gnjileja je med nami. Nekateri uradniki so hudi nasprotniki nemščine, brez katere bi nikdar to ne postali, kar so. Le enega naj omenimo, ki je klerikalec in hud nasprotnik nemščine. To je postaran „gospot“ c. k. notar Vekoslav Kranjc, ki zna slov. kmetom presneto lepo računati. Pred kratkim je bila cenitev neke zapuščine. Prišla sta seveda 2 cenilna moža, ali notarček je hotel biti tretji. Popisaval je premične in nepremične reči ter hotel vse prav mastno ceniti. Tako je vrnil dve tuji premičnini v zapisnik. Vse je „šravfal“ navzgor, ali račun sam vendar ni zrastel tako visoko, kakor si je „gospudek“ mislil. Mi kmetje vprašamo, je-li ima notar pravico, dvigati cene in popačiti pravično cenitev, samo da — saj veste zakaj? Kmetje.

Bistrica v Rožni dolini (Koroško). Vsako

leto priredi tukajšna podružnica „Schulvereina“ božično veselico; namen je, „podariti revni deci obleke in drugih daril. Po navadi se obdari do 24 otrok iz Bistrice, Svec, Sv. Janža itd. in stane to 3—400 K. Podružnica si mora torej sredstev dobiti. Poleg daril dobrosrčnih ljudi je v prvi vrsti dobiček tombole na Silvestrov večer v ta namen določen. Tako je bilo tudi letos. Nemci in Slovenci so se v tem človekoljubnem delu našli, da bi pomagali bedni šolaki deci. Ali menda je prišlo letos na tombolo tudi nekaj pristašev „Mira“, ki bi se moral imenovati „Nemir“ ali „Slepri“; ti ljudje seveda niso prišli, da bi kaj dali, temveč le da bi vzeli. In zdaj pluje „Nemir“ na našo tombolo ter skuša osramotiti poštene napredne Slovence. Odgovarjali ne bomo na „Mirev“ način, povedati hočemo ljudstvu le par resnih besed. Koroški možje, ne pustite se zavleči v propad brezmejnega sovraštva proti vsemu, kar je napredno. Slovenci in Nemci moramo na tej zemlji skupaj živeti, kakor nas je usoda skupaj spravila. In ako se zanimате, potem vam dokažemo, da vaša darila niso spravili „Nemci“, temveč so jih dobili otroci v bogih slov. kočarjev ter delavcev. Mi ravno ne vprašujemo po narodnosti starišev; vprašujemo le, ali je dete revno in potrebno in zato razdelujemo vaša darila tam, kjer je revščina največja. Kdor se hoče torej prepričati, da laže nesramni „Mir“, pride naj k nam! Ker pa ima tombola človekoljubni namen, nismo mogli dati krasnih dobitkov, ker bi drugače za deco ničesar ne ostalo. Nam je dovolj, ako čutimo zahvalo v svoji vesti. Kdor pa prihaja v „Nemirovem“ duhu, ta seveda bode le gledal, kje bi si svoje žepe napolnil. Sicer pa naj „Mir“ laže! Zdjaj se je skrnil in je zbežal za ljubljanske porotnike. Kdor je pošten, se ne boji nobenega sodnika! Le kdor hoče kaj slabega napraviti, beži v varno zavetišče! Tudi se vidi, da ima strah pred našim „Štajercem“ in zato dajejo vsi prvaški duhovni svoj list po božji službi kakor molitvenik. Paziti treba, da ne bode mogel plačati, kdor jemlje ta list! — In zdaj še osebo! Dopisun „Mira“ je napadel tudi mene in skušal nahujskati slov. kmete proti moji osebi. Pravi, da sem imel govor in opsoval Slovence ter da sem se priselil iz Pruske. Vse to je nesramna laž! Prvič sem rojen Korošec; marsikdo se spominja „Rahlhofa“ v slov. okolici Velikoveca, kjer je moja mati doma, kjer sem zrastel in kjer so živeli Nemci in Slovenci v prijateljstvu. Zdjaj pa živim že 20 let med Slovenci in tisti se naj oglasi, katerega sem žalil! Ako pa priporočam ljudem poduk nemščine, hočem jim s tem le odpreti pot do izobrazbe in do širnega sveta. Slovenec, ki ne zna nemškega, ostane odvisni hlapec onih, ki so bili pametnejši od

njega. Tako sem povedal tudi v dotičnem govoru. Povedal sem, da pridejo „uši“ skozi novi tunel in hočejo škodovati Korošcem. To je veljalo za tiste gospode, ki prihajajo nepoklicano v Rožno dolino in hočejo tu gospodariti, skandale in tepeže delati in Slovenca proti Nemcu hujskati. Ljudje, ki se obnašajo tako nesramno kot naši gostje, ti ljudje zaslužio pač primetek, da so nadležne „uši“. Ne Slovence, marveč tiste prvaške hujškače sem mislil! Nastopal bom tudi v bodoče proti ljudem, ki hočejo vdomačiti na Koroškem kranjske razmere in ki mečejo baklo sovraštva med naše miroljubno prebivalstvo. V tem stremljenju bom našel veliko pomoči med Nemci in Slovenci. Tako bodo Koroški tujim hujškačem vrata pokazali. Pokoj je vladal vedno na Koroškem in pokoj naj vlada tudi z naprej. Zato bomo skrbeli, tako ali tako.

Ant. Manner.

Novice.

Kdo je lažnik? Izpregovoriti hočemo odkrito besedo. Ako prelistamo prvaško-klerikalno časopisje, vidimo vedno iz novega, da se ne bori proti našim načelom, proti našemu prepričanju, proti ideji, katero zagovarjamo, — temveč vedno le proti osebam in vedno le proti stvari, katero ne zagovarjamo in jo nikdar ne bomo zagovarjali. Ali — bodimo pošten! Kdo daje prvakom pravice, da nas imenujejo „nemčurje“? Kaj je sploh „nemčur“? Prosimo, ali teče v žilah Ploja, Grafenauerja, Ekarja, v žilah prvaških odrešenikov res le pristna „slovenska“ kri? Ali niso ti ljudje le zato „dobri Slovenci“, ker menijo s tem pridobiti lepše življenje, bolj napolnjeno mošnjo? Pokaže se naj nam le eno samo besedico v „Štajercu“, ki diha sovraštvo proti slovenskemu ljudstvu in zadovoljni bomo, ako nas psujejo „nemčurje“. Ali nikdar ne moremo verjeti, da je „nemčur“, kdor priznava resnico, da je dobivalo doslej slov. ljudstvo od nemških sosedev le dobiček, da so prinesli Nemci v naše kraje kos kulture, izobrazbe, omike, da so nas budili in dvigali in da jih potrebujemo tudi z naprej! Križajte nas, ali res je, da so nam Nemci veliko pomagali! In zato, ker to priznavamo in potrđimo, zato naj bi bili „nemčurji“? Ko bi na Slovenskem ne vladali slabi farji, požrešni prvaški advokati in bedasti pridigarji, — potem bi nas ne bilo treba, potem bi bilo ljudstvo že tako pametno, da bi samo odgnalo krvose in netopirje... Tisočkrat že smo brali v prvaško-farških listih, da lažemo. Ali doslej se nam ni dokazalo niti ene laži! Ali prvaški „manever“ je jako enostaven: Prvaški listi objavijo le par psov, vse drugo pa zamolčijo! Mi opozarjamo danes vso javnost nato in vprašamo: Kdo je lažnik? Ali se je hofrat Ploj opravičil Steinove obtožbe! Ali je kaplan Korošec dokazal, da je mož-beseda? Ali nismo imeli prav, ko smo trdili, da so prvaki fehtarili, naj ne napadamo Ploja? Ali ni infamija, ako molčijo danes vsi prvaški listi o dejstvu, da je ukradel prvaški župan Bratuša v Turškem vrhu čez 3000 kron? Ali ni nesramnost, ako se nikdo na ta naša očitanja ne upa odgovoriti? Kdo je toraj lažnik? Res, človek mora veliko požreti, ako stoji v politiki; ali tako podlih, infamnih lažnikov kakor pri nas, ne najdemo na celém svetu. Fej!

Klepetulja „Domovina“ je došla do konca svoje latinščene. Noben vrag se ne ozira več na njeno bedasto pisarjenje. Klerikalci so že davno izprevideli, da je „Domovina“ nezanesljiva do skrajnosti, ker ima edini cilj: napolniti žep „štrumpffabrikantu“ Hribarju. Liberalci od „Narodnega lista“ je tudi ne marajo, kajti — ko bi gospodje od „Domovine“ ne odpovedali službo pesniku Vekoslavu Špindlerju, bi še danes štajerska domovina ne imela „narodne stranke“. Domovina je torej podobna pijancu, katerega so vrgli iz prve in druge krčme in ki psuje zdaj na ulici čez vse ljudi. Ali ni smešno, ako piše „Domovina“ v svoji 14. številki, da je „klerikalizem za Slovence nevaren“. 17 let je delala ta otročja klepetulja za klerikalizem in zdaj pravi, da je nevaren. Hudirja, zakaj ste pa delali za politikujoče farje, ako škodujejo ljudstvu? Nam je stvar jasna: preje so farji